

Vergaderjaar 2020–2021

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 2687

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2020

Hierbij informeer ik u dat ik heb besloten het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (hierna: het Verenigd Koninkrijk) met ingang van 1 januari 2021 toe te voegen aan de nationale lijst van veilige landen van herkomst.

Het beleid inzake veilige landen van herkomst volgt uit de Procedure-richtlijn. De Procedurerichtlijn heeft alleen betrekking op verzoeken om internationale bescherming die worden ingediend door onderdanen van derde landen of staatlozen. Zoals ik uw Kamer eerder liet weten, worden de lidstaten van de Europese Unie niet op basis van de Procedurerichtlijn, maar op basis van het rechtstreeks werkende Protocol nr. 24 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzake Asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie als veilig land van herkomst beschouwd.

Nu het Verenigd Koninkrijk geen deel meer uitmaakt van de Europese Unie, wijs ik dit land aan als veilig land van herkomst in de zin van de Procedurerichtlijn.

Een land kan als veilig land van herkomst worden beschouwd wanneer – kort gezegd – kan worden aangetoond dat er algemeen gezien en op duurzame wijze geen sprake is van vluchtelingrechtelijke vervolging, foltering of onmenselijke behandeling in de zin van artikel 3 EVRM. Al kan in het geval van het Verenigd Koninkrijk gesteld worden dat algemeen bekend is dat de hierboven genoemde elementaire mensenrechten worden gerespecteerd, en dat er daarom geen rechtsgrond bestaat voor het verlenen van internationale bescherming, heb ik toch een beoordeling uitgevoerd zoals de Procedurerichtlijn voorschrijft. Daarbij was het niet mogelijk om al de voorgeschreven bronnen te gebruiken, omdat er om

voor de hand liggende redenen beperkt rapporten zijn uitgebracht over de mensenrechtensituatie in het Verenigd Koninkrijk. De beoordeling vindt u in de bijlage bij deze brief.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol

Verdragen, wetten en voorschriften

Het Verenigd Koninkrijk is partij bij de verdragen die van belang zijn in het kader van deze beoordeling, waaronder het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing en het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen en het daarbij behorende Protocol.¹

De wet verbiedt willekeurige arrestatie en detentie en voorziet in het recht om detentie aan te vechten voor de rechtbank. De wet voorziet eveneens in de vrijheid van meningsuiting, ook voor de pers, vrijheid van vereniging, vrijheid van godsdienst en gelijke behandeling. De wet verbiedt discriminatie, mishandeling, foltering en onmenselijke behandeling en voorziet in een onafhankelijk rechtspraak. De regering respecteert deze rechten.²

Algemene mensenrechtensituatie

Het Verenigd Koninkrijk is een constitutionele monarchie. Het kent een tweekamerstelsel, bestaande uit het «House of Commons» en het «House of Lords». Het «House of Commons» (Lagerhuis) heeft 650 leden, die direct gekozen worden voor een termijn van vijf jaar. Leden van het «House of Lords» worden benoemd door de Koningin en het aantal leden varieert met de tijd. In 2019 waren het er 780. Zij hebben met name een toezichthoudende rol met betrekking tot wetgeving die door het Lagerhuis is aangenomen. De Koningin is het staatshoofd, maar de uitvoerende macht ligt bij de Minister-President en het kabinet, die de steun van het Lagerhuis moeten hebben. Het Verenigd Koninkrijk is een stabiele democratie. De Amerikaanse NGO Freedom House heeft het Verenigd Koninkrijk aangemerkt als een «free country», waarbij het een algemene score krijgt van 94 uit 100 punten.³

Het Verenigd Koninkrijk staat op de 149^e plaats van de Fragile State Index, waarbij 1 het slechtst is en 178 het best.⁴

Door Amnesty International en Human Rights Watch uitgebrachte rapporten spreken zorg uit over onder meer de mogelijke risico's en gevolgen van Brexit en antiterrorismewetten voor de mensenrechtensituatie.⁵ Dit doet evenwel geen afbreuk aan het algehele positieve beeld dat de overige geraadpleegde bronnen schetsen van de mensenrechtensituatie in het Verenigd Koninkrijk.

Conclusie

Het Verenigd Koninkrijk wordt aangemerkt als veilig land van herkomst.

¹ https://tbinet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/countries.aspx, <https://verdragenbank.overheid.nl/nl/Verdrag/Details/007233#Partijen>, https://www.coe.int/en/web/conventions/search-on-treaties/-/conventions/treaty/005/signatures?p_auth=uy3iorne.

² <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/united-kingdom/> en <https://www.state.gov/reports/2019-report-on-international-religious-freedom/united-kingdom/>.

³ <https://freedomhouse.org/country/united-kingdom/freedom-world/2020>.

⁴ <https://fragilestatesindex.org/country-data/>.

⁵ <https://www.amnesty.org/en/countries/europe-and-central-asia/united-kingdom/report-united-kingdom/> en <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/united-kingdom>.